

Beleidsregel Schrijfwijze van een aanduiding

Beleidsregel van de Kiesraad van 10 maart 2008 inzake de schrijfwijze van aanduidingen die op grond van artikel G 1 van de Kieswet bij de Kiesraad in de hoedanigheid als centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement worden geregistreerd

Het centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement (hierna: de Kiesraad)

Gelet op artikel G 1 jo. artikel Y 2, en artikel Q 6 van de Kieswet en artikel 1:3, vierde lid, jo. artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht;

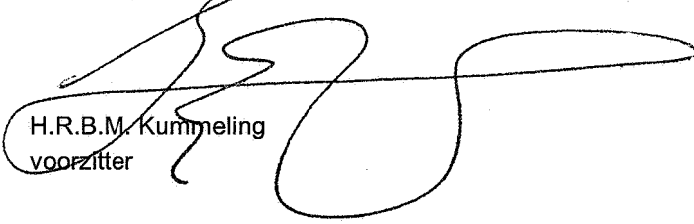
Besluit

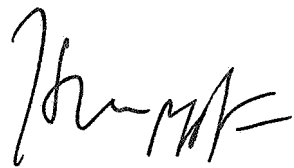
Ten aanzien van de schrijfwijze van aanduidingen die in het register van aanduidingen ten behoeve van de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement worden geregistreerd, het volgende beleid te hanteren en artikel G 1 jo. artikel Y 2 en artikel Q 6 van de Kieswet als volgt te interpreteren:

- a. een aanduiding bestaat uit letters, eventueel aangevuld met cijfers of andere tekens;
- b. aanduidingen worden op een gelijke wijze en met hetzelfde lettertype weergegeven;
- c. een aanduiding bestaat uit hoofd- of kleine letters of een combinatie van beide;
- d. een aanduiding wordt in steilschrift geregistreerd;
- e. tekens in combinatie met letter(s) en/of cijfers worden geregistreerd, mits de tekens functioneel zijn in relatie tot de rest van de aanduiding;
- f. logo's, beeldmerken, plaatjes of emoticons in een aanduiding worden niet geregistreerd.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst. Deze beleidsregel wordt aangehaald als: Beleidsregel van de Kiesraad omtrent de schrijfwijze van een aanduiding.

Den Haag, 10 maart 2008.

H.R.B.M. Kummeling
voorzitter

J. Schipper-Spanninga
secretaris-directeur

Toelichting

Wettelijk kader

Dit is een beleidsregel als bedoeld in artikel 1:3, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). De bevoegdheid van de Kiesraad tot het vaststellen van deze beleidsregel is gebaseerd op artikel 4:81, eerste lid, Awb. Op grond van artikel G 1, eerste lid, en artikel Y 2 van de Kieswet, kunnen politieke groeperingen (partijen) die een vereniging met

volledige rechtsbevoegdheid zijn, de Kiesraad schriftelijk verzoeken de aanduiding waarmee zij voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer of Europees Parlement op de kandidatenlijst wensen te worden vermeld, in te schrijven in een register dat door de Kiesraad wordt bijgehouden. Blijkens artikel Q 6, eerste lid, van de Kieswet, geldt een voor de Tweede Kamerverkiezingen geregistreerde aanduiding ook voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer en op grond van artikel Q 6, tweede lid, kan een apart verzoek tot registratie van een aanduiding voor de Eerste Kamerverkiezingen worden gedaan.

Uit artikel G 1, vierde lid, onder d, volgt dat de Kiesraad onder meer afwijzend op een registratieverzoek beschikt indien een aanduiding meer dan 35 letters of andere tekens bevat. Hiermee wordt beoogd te voorkomen dat te lange aanduidingen door ruimtegebrek niet meer boven de kandidatenlijst kunnen worden geplaatst. Bij toepassing van deze regel worden ook cijfers meegeteld. Leestekens, verbindingsstreepjes, haakjes en spaties worden buiten beschouwing gelaten. Deze interpretatie van de wettelijke bepalingen is gestoeld op het gestelde tijdens de parlementaire behandeling van de Kieswet 1989.

Kader beleidsregel

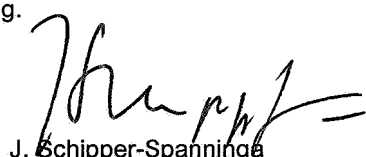
De Kieswet spreekt slechts van een maximum van 35 'letters' of 'tekens'. De Kieswet geeft geen antwoord op de vraag of het gebruik van hoofdletters en cursieve, vet gedrukte, onderstreepte letters en tekens is toegestaan. Ook de parlementaire behandeling verschaft geen duidelijkheid over de schrijfwijze van een aanduiding. De Kiesraad acht het, gelet op in de praktijk gerezen vragen, van belang hier helderheid in te verschaffen en heeft derhalve beleid ter zake geformuleerd. Politieke partijen die voornemens zijn een verzoek tot registratie van een aanduiding in te dienen, kunnen van deze beleidsregel kennisnemen en hier bij de indiening van hun registratieverzoek rekening mee houden.

Puntsgewijze toelichting

- ad b. Aanduidingen worden allen op gelijke wijze, dat wil zeggen in het zelfde lettertype, geregistreerd en weergegeven. Aanduidingen worden boven de kandidatenlijst geplaatst zoals zij zijn opgenomen in het register.
- ad d. Een aanduiding wordt in steilschrift geregistreerd. Dit betekent dat een cursieve, vetgedrukte en/of onderstreepte aanduiding niet als zodanig wordt geregistreerd. Hiernaast wordt de aanduiding niet in een specifiek lettertype geregistreerd.
- ad e. Voorbeelden zijn 'Registratie!' en 'Registratie 18+'. Met functioneel in relatie tot de rest van de aanduiding wordt bedoeld dat de tekens een specifieke betekenis toevoegen aan de uitdrukking van de letter(s) en/of cijfers.

Opgemerkt wordt dat politieke partijen in hun campagne-uitingen vanzelfsprekend wel vrij zijn om andere schrijfwijzen, lettertypen, beeldmerken, kleuren enzovoorts te gebruiken, ongeacht de regels voor de schrijfwijze van een geregistreerde aanduiding.

H.R.B.M. Kummeling
voorzitter

J. Schipper-Spanninga
secretaris-directeur